

Vejledende effekt af pakkeløsning A - 22°C (2%)

Navn: Kontorbyggeri
Adresse: -
Postnr. og by: -
Bygningskategori: Administration
Etageareal: 1525 m²
Dato for indtastning: 09-12-2015

Ændring af Energimærke

Energimærke før og efter

Energiforbrugsændring er beregnet ved en indetemperatur på 20°C.

Reduktion af drivhusgasser

Udledning fra etablering af pakkeløsningen udgør (a)

52,0 ton CO₂-ækv.

Energibesparelsen reducerer den årlige udledning med (b)

40,6 ton CO₂-ækv.

Simpel tilbagebetalingstid (a:b)

1,3 år

Energibesparelse

Samlet varmebesparelse

139,1 MWh pr. år

Samlet elbesparelse (negativ værdi = forøgelse)

14,5 MWh pr. år

Simpel tilbagebetalingstid

23 år

Under forudsætning af en antaget indetemperatur (før - efter): 21°C - 22°C

Fordele og Ulemper

Der er en lang række positive effekter af en energirenovering, der er vanskelige at indregne i økonomien, men som øger livskvaliteten. Det gælder et godt og sundt indeklima, øget komfort, nedsat risiko for skimmelsvamp, bevidstheden om at bidrage til klimainsatsen, tidsbesparende velfungerende installationer, bedre vinduesfunktion, nedsat vedligeholdelse, ingen bekymring for stigende energipriser mv. (se side 3)

Totaløkonomi

Anlægsudgift (index: 100,0)	2.945.000 kr.	Total pris inkl. moms	4.768.000 kr.
Byggeplads mv. (8%)	236.000 kr.	Besparelse 1. år	129.200 kr.
Uforudseelige udgifter (10%)	318.000 kr.	Nutidsværdi	-24.000 kr.
Rådgiver og tilsyn (9%)	315.000 kr.		
Moms	954.000 kr.		

Tiltag (se side 4 og 5)

- Eksisterende Fjernvarmeanlæg
- Teknisk isolering
- Ydervægge
- Kælderydervægge
- Terrændæk/dæk

- Tage/lofter
- Skrævægge
- Skunkvægge og -gulve
- Vinduer - Nyt A-vindue (3 lag) / træ/aluminium
- Ovenlysvinduer
- Mekanisk ventilation med VGV
- Solvarme
- Solceller

Navn:

Kontorbyggeri

Adresse:

-

Postnr. Og by:

-

Det beregnede og det faktiske energiforbrug:

Energirenoveringen har indflydelse på varmeforbruget og elforbruget i bygningen.

Energimærket beregnes ved en teoretisk indetemperatur på 20°C, men oftest er de faktiske målte indetemperaturer mellem 21 og 23°C i opvarmningssæsonen.

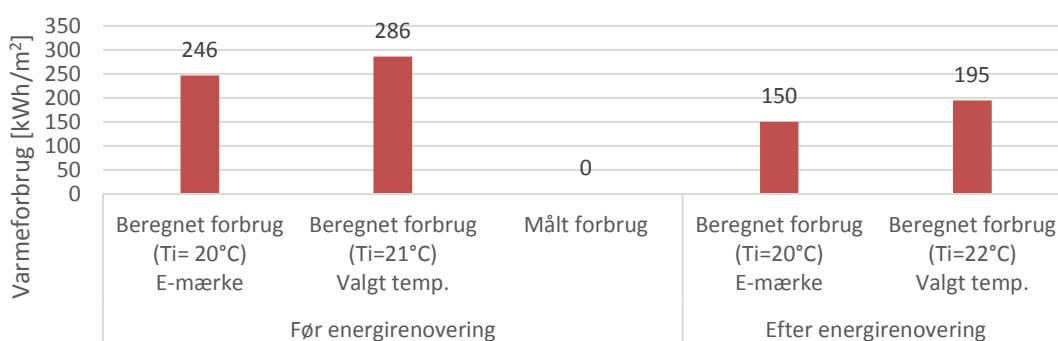
BSV giver derfor mulighed for indtastning af en skønnet gennemsnitlig indetemperatur før og efter energirenoveringen. Dette for at få belyst hvad evt. ændret adfærd hos slutbrugerne kan betyde for energibesparelsen: Erfaringen viser at en del af energibesparelsen omsættes til komfortforbedringer.

Søjlerne for det årlige energiforbrug til opvarmning nedenfor viser derfor forbruget "før" og "efters" både ved 20°C og ved de skønnede faktiske indetemperaturer.

Endelig viser sjølen "Reelt forbrug" det indtastede målte "før" forbrug. Hvis dette afviger væsentligt fra forbruget ved en skønnet "før" indetemperatur, bør denne justeres så forskellen mellem de to sjøler mindskes.

Det årlige varmeforbrug er uafhængigt af varmeforsyningens primære energifaktor, og det kan derfor ikke sammenlignes med Energimærkets nøgletal.

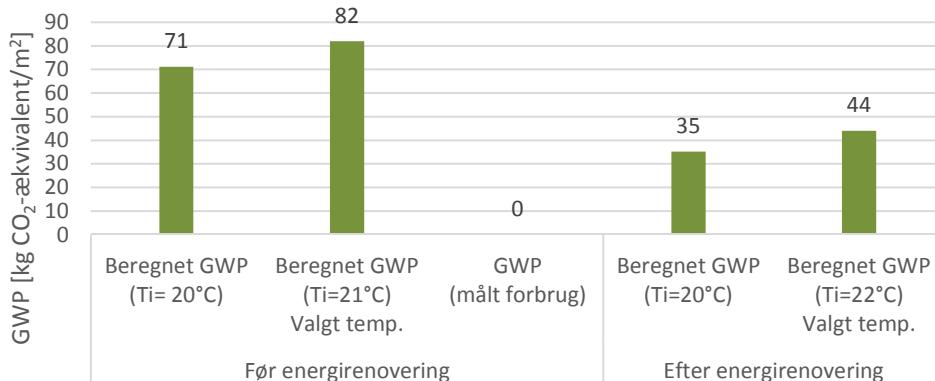
Årligt varmeforbrug for bygning

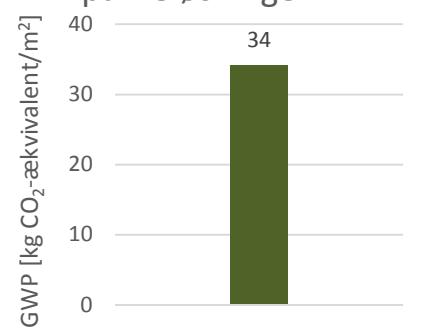
De beregnede og faktiske emissioner:

De grønne sjøler viser Global Warming Potential (GWP) svarende til sjølerne for energiforbrugene før og efter. GWP er den omregnede udledning af drivhusgasser i forbindelse med forbruget af fossile brændsler. På grund af udfasningen af disse ændres baggrundstallene fra år til år. De nuværende tal skal ses som et vejledende landsgennemsnit. Sjølen helt til højre viser emissionerne fra etablering og bortskaffelse af de valgte tiltag, og kan anvendes til sammenligning af alternative pakkeløsningers miljømæssige effekt, fx gennem valg af andre tiltag, eller valg af alternative materialer.

Årlig miljøbelastning fra energiforbrug

Udledning fra etablering af pakkeløsningen

Navn: Kontorbyggeri
Adresse: -
Postnr. Og by: -

Fordele og ulemper ved energirenovering

Fokus ved beslutning om en energirenovering er oftest på anlægsudgifter og på det nedsatte forbrug af købt energi. Men ud over energibesparelsen kommer ofte meget væsentlige positive effekter, der er vanskelige eller evt. meningsløse at omregne i kr.

Generelle og varige fordele:

Bedre samvittighed over for miljøet og klimaet for både brugere og ejer

Mindre sårbarhed overfor stigende energipriser. Højere ejendomsværdi

Bedre indeklima og god komfort

Udvendige tiltag viser at ejer/bruger gør noget positivt for klimaet

Mulige og forbigående ulemper knyttet til byggeprocessen:

Tidsforbrug og besvær ved finansiering, usikkerhed om valgte løsninger, tilbudsindhentning og byggeperioden

Besvær/produktionstab under gennemførelsen – uoverskuelig proces og tidsforbrug

Koordinering af den håndværksmæssige gennemførelse

Negativitet i forhold til håndværkeres faglige kunnen, rengøringsvilje og fremmøde

Byggeprocessen – Gener og tidsforbrug til enkeltiltag

Forbigående gener og byggeperiode skal ikke være afgørende for valg af tiltag. Begge dele er forbundet med store usikkerheder, men er med her, for at gøre beslutningstager opmærksom på praktiske forhold omkring en energirenovering, som udgangspunkt for mere præcise overvejelser.

Farvemarkeringerne nedenfor viser en yderst grov opdeling baseret på generelle skøn. Markeringen for nogle tiltag kan variere fra projekt til projekt i afhængighed af bygningskategorien, bygningens udformning og brug, arbejdets omfang, det udførende team, planlægning mv. Formålet med markeringerne er at henlede opmærksomheden på, at gener og tidsforbrug til de enkelte tiltag skal med i beslutningen.

Gener:

Indvendige arbejder: Gener omfatter typisk arbejdet, afdækning, flytning af udstyr, møbler, rod, støj, vibrationer, støv mv. der begrænser de berørte rums anvendelighed.

Udvendige arbejder: Gener omfatter typisk arbejdet, stillads, byggeplads, affaldshåndtering, rod, skurvogne, containere, støj, støv, vibrationer, parkerede biler mv. der begrænser udearealers anvendelighed, og evt. adgang til dele af bygningen.

grøn = ubetydelige, **gul** = nogle, **rød** = markante

Tidsforbrug til enkeltiltag:

Afhænger af eksisterende forhold, tiltagernes type og omfang, tilrettelæggelse og organisering, herunder leverancer, etablering af byggeplads, vejrlig, aftalte tidsfrister mv.

< 1 = under 1 uge, 1-4 = 1 til 4 uger, > 4 = over 4 uger

Bygningsisolering, Mulige fordele:

Nedsat risiko for fugt på kuldebroer og i konstruktioner

Hindrer skimmelsvampeproblemer

Færre kolde flader og bedre møbleringsmuligheder

Udvendig isolering kan forbedre bygningens fremtræder

Bygningsisolering, Mulige ulemper:

Øget vedligeholdelse (fx ved udvendig isolering af en vedligeholdelsesfri muret ydervæg,

hvor isoleringen afsluttes med puds eller plader).

Indvendig isolering nedsætter rummenes brugsareal.

Udvendig isolering kan forringe bygningens fremtræden

Ydervægge:	Gener og tid
Indvendig isolering	1-4
Udvendig isolering	> 4
Hulmursisolering	< 1
Dæk, underbygning:	
Nyt terrændæk	1-4
Isolering krybekælder/dæk over kælder - nedefra	< 1
Indblæsning i træbjælkelag - nedefra	< 1
Loft, etageadskillelser, fladt tag:	
Indblæsning i træbjælkelag - ovenfra	< 1
Isolering - koldt tagrum	< 1
Tagflade mod det fri - udefra, fladt tag med pap	1-4
Skråvægge, loft til kip:	
Tagflade mod det fri - udefra, inkl. nyt tegltag	> 4

Vinduesforbedringer, Mulige fordele:

Nedsat støj udefra

Vinduesudskiftning – nedsat vedligehold og bedre vinduesfunktioner (åbne/lukke, friskluftventiler, tyverisikring).

Lettere rengøring og vedligeholdelse.

Ingen træk, og dermed bedre møbleringsmuligheder

Vinduesforbedringer, Mulige ulemper:

Tætte vinduer kræver ændrede udluftningsvaner, med mindre der er mekanisk ventilation med varmegenvinding.

Lavenergiruder kan reducere dagslysindfaldet væsentligt.

Vinduer:	Gener og tid
Nye B-vinduer (2-lag)	1-4
Nye A-vinduer (3-lag)	1-4
Vinduesrenovering til B-vindue (2-lag)	1-4
Vinduesrenovering til A-vindue (3-lag)	1-4

Forbedring af varme- og ventilation, samt etablering af VE, Mulige fordele

Mekanisk ventilation med varmegenvinding hindrer skimmelsvamp effektivt

Højere driftssikkerhed og bedre funktion

Nye anlæg har ofte indbygget tidsbesparende "intelligent" styring

Udskiftning af ældre anlæg kan give mere plads i kælder/teknikrum

Lavere temperaturer i teknikrum

Mere støjsvage installationer

Forbedring af varme- og ventilation, samt etablering af VE, Mulige ulemper

Solvarmeanlæg og PV anlæg vanskelige at tilpasse en traditionel tagflade

Teknikrum/kælderrum bliver lidt koldere når tekniske installationer isoleres

Mekanisk ventilation kan støje mere end naturlig ventilation

Ventilation:	Gener og tid
Mekanisk ventilation med varmegenvinding	1-4
Vedvarende energikilder:	
Solvarme	1-4
Solceller	1-4
Centralvarmeanlæg:	
Konvertering fra gas/olie til varmepumpe	1-4
Konvertering fra gas/olie til fjernvarme	< 1
Konvertering fra olie til gas	< 1
Forbedring af fjernvarme	< 1
Forbedring af kedel (olie eller gas)	< 1
Teknisk isolering:	
Isolering af varmtvandsrør	< 1
Isolering af varmerør	< 1
Isolering af varmtvandsbeholder	< 1

Bygningsdata

Navn:	Kontorbyggeri			
Adresse:	-			
Postnr. og by:	-			
Bygningskategori	Administration			
Opførelsesår	1970			
Indetemperatur	Før 21 [°C]	Efter 22 [°C]		
Varmekapacitet	Middel tung	Flere tunge dele, fx betondæk med klinker og tegl- eller klinkerbetonvægge		
Benytelsesid	45 [h/uge]			
Antal personer	110 [personer]			
Eksisterende varmeforbrug	0 [MWh]	Eksisterende E-mærke	0 [kWh/m ² pr. år]	

Opvarmet etageareal

	Etagearreal	Vinduer og døre	Tagetage	Ovenlysvinduer
Arealberegner	1525 m ²	231 m ²	Fladt tag / intet eller uopvarmet loft	0 m ²

Eksisterende varmesystem

Varmesystem	Placering	Varmeforsyning		Nominal effekt	Tiltag, varmesystem		
		Hovedvarmeforsyning	Udhus		Fjernvarme	Nominal effekt	
Varmeafgiver		Varmeafgiver	Rørsystem (varme)	VVB (volumen)	Isolering rørvarme	Isolering rørvv	Isolering rørvb
Vand og varme	Radiatorer	2-strengs		350 L	30 mm	30 mm	

Varme- og elpris

	Varmepris før	Varmepris efter	Elpris	Elpris (solceller)
Varme- og elpris	600 kr./MWh	600 kr./MWh	1,60 kr./kWh	0,80 kr./kWh

Eksisterende klimaskærm

Ydervægge	Areal	Klimaskærmstype	Materiale	Tykkelse	Efterisoleringstype
Facade 1	633 m ²	24 cm teglmur + 50 mm isolering			
Facade 2					
Gavl	238 m ²	24 cm teglmur + 50 mm isolering			
Kælder over jord					
Kælder under jord	265 m ²	30 cm beton, uisolteret			
Gulve/dæk	Areal	Klimaskærmstype	Materiale	Tykkelse	Efterisoleringstype
Stueetage	410 m ²	Gulv over kælder - Beton etageadskillelse, 50 mm isolering	Skumplast med Gipsplader	100 mm	Isolering af kælderloft
Kælder	410 m ²	Kældergulv - Beton og letklinker			
Tage/lofter	Areal	Klimaskærmstype	Materiale	Tykkelse	Efterisoleringstype
Tage/lofter	433 m ²	Fladt tag, beton med 100 mm isolering	Stenuld med tagpap	250 mm	Udvendig isolering af fladt tag med tagpap
Tage/lofter (karnapper)	0 m ²				
Skråvægge samt skunkvægge og -gulve	Areal	Klimaskærmstype	Materiale	Tykkelse	Efterisoleringstype
Skråvægge					
Skunkvægge					
Skunkgulve					
Areal	Eksisterende vinduestype		Vinduestype efter energirenovering		
Vinduer	231 m ²	Ældre energiruder	Nyt A-vindue (3 lag) / træ/aluminium		
Ovenlysvinduer					

Eksisterende ventilation

	Ventilationstype	T _{ind}	Driftstid	VGV	Ventilationstype	T _{ind}	Driftstid	VGV
Ventilationsforhold	Mekanisk ventilation	18°C	45 h/uge	55%	Mekanisk ventilation	18°C	45 h/uge	85%

Vedvarende energi (efter energirenovering)

	Areal	Orientering	Hældning	Peak power (RS)	System virkningsgrad (Rp)
Solvarmeanlæg					
Solcelleanlæg	130 m ²	Syd	45°	0,105 kW/m ²	0,75

Økonomiske forudsætninger

	Ønsket forrentning	Inflation	Prisstigning, energi	Prisstigning, udgifter	Prisindex	Byggeplads	Uforudseelige udgifter	Rådgiver og tilsyn
Ventilationsforhold	1,0%	1,5%	2,0%	1,0%	100	8%	10%	9%

Vælg sæt v	Netto Tiltag, kort beskrivelse	Omfang m ² stk m	Anlægsudgifter, kr. pr. enhed		Levetid år	Energibesparelse			Simpel TBT, år energi	Nutidsværdi Periode på 20 år	Besparelse CO ₂ -ækv. kg/år	Udledning CO ₂ -ækv. kg	Simpel TBT CO ₂ -ækv. år
			i alt			Varme MWh/år	El MWh/år	kr./1'ste år					
	Eksisterende Fjernvarmeanlæg	1	0	0	0	0,0		0	0	0			0,0
☒	Teknisk isolering	-	-	57.000	40	13,4		8.100	7	130.000	3.050	28	0,0
☐	Ydervægge	0	0	0	0	0,0		0	0	0			
☐	Kælderydervægge	0	0	0	0	0,0		0	0	0			
☒	Terrændæk/dæk	410	410	168.000	50	12,3		7.400	23	79.000	2.798	8.214	2,9
☒	Tage/lofter	433	923	400.000	30	10,1		6.000	67	-243.000	2.288	11.032	4,8
☐	Skråvægge	0	0	0	0	0,0		0	0	0			
☐	Skunkvægge og skunkgulve	0	0	0	0	0,0		0	0	0			
☒	Nyt A-vindue (3 lag) / træ/aluminium	231	5.749	1.328.000	60	16,9		10.100	131	-628.000	3.834	6.950	1,8
☐	Ingen ovenlysudskiftning	0	0	0	0	0,0		0	0	0			
☒	Mekanisk ventilation med 85% varmegenvindningsgrad	1	855.000	855.000	20	124,0	2,3	78.200	11	614.000	29.613	0	0,0
☐	Solvarmeanlæg, brugsvand	0	0	0	0	0,0		0	0	0			
☒	Solcelleanlæg, El produktion	130	1.054	137.000	20		12,2	19.400	7	24.000	7.570	25.740	3,4

Sum for afkrydsede tiltag:

2.945.000	139,1	14,5	129.200	23	-24.000	49.152		

Før forbrug kWh/m² = E-mrk

Efter forbrug kWh/m² = E-mrk

Samlet anlægsudgift ved prisindex:

2.945.000

Byggeplads mv. %

236.000

Uforudseelige udgifter %

318.000

Rådgiver og tilsyn %

315.000

Moms %

954.000

Total pris inkl. moms

4.768.000